

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad descendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](#)

De Secundo.

Discutiemus nunc alteram partem notitiam Domini nostri Iesu Christi contemplaturi. Hic nobis meditandus proponitur:

1. *Tanquam steriliū fœcundator.* Elizabētha per omnem vitam suam prolem non pepererat: Verū in senectute Deus benedictiōne suā cā ornavit, hinc gaudio perfusa, pro singulū misericordia Dei iudagnoſcit. In V. T. enim sterilitas quasi opprobrium reputatum fuit, unde Rachel mortuam quoque sterilitati p̄tulit, tandem vexatō benedictiōnis Dei compos latabunda dixit: Abstulit Deus opprobrium meum, Gen. 20. v. 23.

Et si rem penitus inspiciamus, non parva afflictio est, sine benedictiōne conjugali vivere. *Per liberos enim regnum Dei ampliatur, & nomen ejus celebratur.* Hinc Servator: Sinite pueros ad me venire, tamē enim est regnum cœlorum, Marc. 10. v. 14. Confer Tob. 8. v. 9.

2. *Per sobolis procreationem res publica in omnibus hierarchiis insigniter ornatur.* Quando enim filii adoleſcent, & Deo in ecclesia & curia utiliter servire possunt, magnam hinc parentes voluptatem capiunt; Filii & ædificatio civitatis confirmabit no-
men, Sir. 41. v. 19.

3. *Per filios genus propagatur.* Quando enim pater, qui pluribus bona nota liberis instructus est, moritur, quasi non mortuus esset, censendus est, similem enim sibi reliquit post se, Sir. 30. v. 4.

His commoditatibus illi, qui sine prole sunt, destituuntur. Propterea in scripturis tot lamentationes sanctorum hac ipsa in re

occurrunt. Abraham queritur: Domine Deus, quid dabis mihi? ego vadām sine liberis, Gen. 15. v. 2. Rachel cum marito Jacobo expostulat: Da mihi liberos, alioquin moriar, Gen. 30. v. 1. Hanna largiter flevit, cum Deus uterum ejus conculfisset, 1. Sam. 1. v. 10. De fœminā Sunamitide ait Gehazi: Filium non habet, 2. Reg. 4. v. 14. v. d. n. A. d. 4. 14.

Hoc totum Dei opus est. Ille potest steriles concludere ne pariant: ut Sara conqueritur, Gen. 16. v. 2, sed & recludere easdem potest: & sterilem facere matrem filiorum latentem, Psal. 113. v. ult.

Quodsi igitur fructu ventris beat, gratiā animo agnoscendum, & opera fedulō danda est, ut soboles in disciplina & timore Domini educatur, Eph. 6. v. 4. Quodsi vero benedictiōne suā retrahit, non irā signū id est, sed cogitent secum pii conju-
ges, quod hæc Dei voluntas sit, cui æquo se animo subiecere teneantur. Quanto gaudio-
tripudiavit Eva, cum Cainum peperisset? Et ecce parricida erat, Gen. 4. v. 19. In quantum animi perturbationem conjectarunt Cham Noah, Ismaël Abrahamum, Ruben & Dina Jacobum, Hophni & Pinehas Eli sacerdotem, Absolōn Davidem, Rehabeam Salomonem? nonne optassent, se sine prole fuisse? Utile namque est mori, sine filiis, quam relinquere filios impios, Sir. 16. v. 4.

II *Tanquam gratus visor.* Hinc Zacharias: Benedictus Dominus Deus Israël, quia visitavit, & fecit redēctionem plebi suæ.

Judæi diu sub jugo Romano fuerant, proprio Rege destituti. Nec propheta ullus amplius inter illos surgebat, ut non immerito quererentur: Signa nostra non vidimus, non est amplius Propheta, Psal.

47. v. 9.

¶ 4. c. 9. Cum igitur quilibet spem decollasse putaret; ecce Deus cum auxilio suo ingruit, visitans populum suum, & ita implet, quod dudum promiserat per Prophetas de mittendo Messiam. Recte enim de eo dicitur: quod differtur, non auffertur. Et licet auxilium suum aliquandiu retardet, tandem tamen inopinato ingruit, ut homines annuncient opus ejus, Psalm. 64. vers. 10.

Adhuc hodiè fideles suos non relinquent orphanos, Joh. 14. v. 18. sed ad eos veniet, mansurus cum iisdem usque ad consummationem seculi, Matth. 28. v. ult.

1. *Tanquam medicus ad agrotos.* Est enim magnus ille sanator, Exod. 15. v. 26. & magister salvationum, Esa. 63. v. 2.

Cum Eliseus Propheta agrotaret infirmitate, descendit ad eum Joas Rex Israel. Hoc magni estimandum venit.

Sed majoris putandum est, quod ipse Deus nos invisit, qui ɔst Rex Regum, & Dominus Dominantium, 1. Tim. 6. v. 15.

Nos omnes animā laboramus, ita ut à p'anta pedis, usque ad verticem non integrum quiddam in nobis, Esa. 1. v. 6. hoc à Protoplatis nostris hereditariò accepimus, idèò non melius nobis consulere possumus, quam si ad alterum Adamum nos convertamus, qui reparavit, quod prior Adam perdiderat, Rom. 5. v. 18. ideo omnes laborantes & oneratos ad se vocat, ad reficiendum eos, Matth. 11. v. 28. Hoc & præstat in sancto verbo suo, & Sacramentis. Hinc David: Nisi quod lex tua gaudium meum est, Psal. 119. v. 92. Sed perfectè id faciet in vita æterna, ubi exultationem nobis infundet, Tob. 3. v. 22. & omnem lacrymam absterget ab oculis nostris, Apoc. 7. v. 17.

2. *Tanquam liberator ad captivos.* Israëlitæ in Ægypto duriter affligebantur, cum vero illi clamarent ad Deum propter duritatem suam. Deus ipsos exaudiens, mittens Mosen, qui fratres suos invisit, & redemit eos, Exod. 3. v. 10.

Nos similiter sub potestate tenebrarum tenebamur, Col. 1. v. 13. in laqueis Satanae, à quo captivi tenebamur ad ejus voluntatem, 2. Tim. 2. v. 26. Verum Moses nos juvare non poterat, Deut. 27. v. 26. Ideo Deus aliam redemtionem misit, & per Christum funes concidit, Psal. 129. v. 4. & sceptrum exactoris contrivit, Esa. 9. v. 4. & ita in libertatem afferuit.

Die novissima redemtio hæc plenè consumabitur, ubi nos Dominus salvos faciet, in regnum suum cœlestē, 2. Tim. 4. v. 18. Esa. 35. v. 10.

3. *Tanquam frater ad consanguineos.* Cum Palæstini adversus Israëlitæ expeditionem suscepissent, immanis Gigas, nomine Goliath surrexit, qui insultavit Israëlitis: huic nemo se opponere ausus est, donec David advenit, qui eum ferè inermis prostravit, & proprio quasi gladio jugulavit, 1. Sam. 17. v. 4. scqq.

Nos similiter potentem aduersarium diabolum habuimus, qui & ipse gigas, Esa. 49. v. 24. nec non fortis armatus dicitur, Luc. 11. v. 29. Job. 41. v. 17. Verum Christus nos fratres suos invisit, & liberavit, qui alias per totam vitam timore mortis obnoxii fuisset mus servituti, Hebr. 2. v. 15.

Sicut igitur mulieres, de universis urbibus Israël egressæ sunt, cantantes chorosq; ducentes in occursum Davidis, atq; dicentes: Percussit Saul mille, & David decem millia, 1. Sam. 18. v. 6. Ita & nos grata mente acci-

piamus, quod Christus infernalem Goliatum cum toto suo exercitu profligaverit, Psal. 118. v. 15.

Qui vero in peccatis pergit, & hanc gratiae visitationem agnoscere non vult, hunc Deus in iracundia sua visitabit, ut hostis hostem, donec eum disperdat. Tam citonamq[ue] irasci potest, quam misereri, Ecol. 5. v. 7.

Exemplo sunt Sodomitae, quos ita in ira sua visitavit, Gen. 19. v. 24. Ideo nostrum est, cavere, ne Dominum ad iram provocemus, ejusque vindictam nobis acceleremus. Excipiamus eundem potius cum latitiae, quando venit nos visitaturus; semper enim ejus stillant pinguedinem, Psal. 65. 12. ubique enim divertit, benedictionem post se relinquit, Joc. 2. v. 14.

III. *Tanquam fidelium propaginator.* Erexit enim nobis cornu salutis, in domo David, pueri sui. Sicut locutus est, per os sanctorum, qui a seculo sunt, Prophetarum ejus: Salutem ex inimicis nostris, & de manu omnium, qui oderunt nos.

Hoc nobis valde salutare est in hac misericordia valle. Quid enim nobis prodebet, quod Christus nos redemerit, si continuo periculum esset, ne periculum incurramus, de quo Christus nos redemit? Ideo Zacharias hic nobis ostendit cornu salutis, quod Deus bono nostro erexit, ut ejus perfugio utamur, sicut Adonia à Salomone ob seditionem trucidandus, tenuit cornu altaris, 1. Reg. 1. v. 51.

Vocabulum *cornu* in scripturis significat *externam potentiam & robur.* Metaphora à bestiis desumpta est, quæ cornibus suis confidunt, iisque se defendunt. Unde, quando Deus dicit: Cornua impiorum con-

fringam, B. Lutherus Germ. id h. m. expressit: Ich will alle Gewalt der Gottlosen zerbrechen/Psal. 75. v. 11.

Quando igitur bestia coccinea, quæ septem capita & decem cornua habet, Apoc. 17. v. 7. omnes nervos intendit, ut nos ex propugnaculo nostro deturberet, & sibi subjiciat: omnem metum abjecere, & in cornu hoc salutis confidere debemus, dicentes: Si Deus pro nobis, quis contra nos, Rom. 8. vers. 31.

Diabolus nonnunquam etiam cornua sua ostentat: cornua voluptatum, cornua superbia, & cornua potentiae, quibus carnales confidunt, non perpendentes, quid Propheta dicat, Jerem. 17. v. 5.

Verum nostrum est cautè ambulare, & ex adverso unicè cornu salutis respicere, quod Deus nobis erexit in domo David, pueri sui, h. e. in ecclesiâ ubi continuè penitentia & remissio peccatorum prædicitur, Luc. 24. v. 47. & si prædicationem hanc fide suscepimus, non est, ut Diabolum metuamus. Ubi enim remissio peccatorum est, ibi vita & salus, Psal. 32. v. 1.

Equidem multi hodie inveniuntur, qui cornibus suis aritant, ut non immerito piis querendum: Impellendo impulsus sum, ut caderem; & Dominus adjuvat me, Psalm. 118. v. 13. Utique adjuvat, est enim expectatio Israëlis, Salvator noster in tempore tribulationis, Jerem. 14. v. 18. Judith. 9. v. 5.

In hoc proinde cornu salutis & virtutis confidamus, ut de plenitudine ejus accipiamus gratiam pro gratia, Joh. 1. v. 16. Nulla enim alia salus est, Act. 4. 12. Ipsi sit laus.

& gloria in secula seculorum,
Amen.